

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції*

15 квітня 2026 року

CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR

*The proceedings of the Second International Scientific and Practical
Conference*

15 April 2026

Цивільний захист в умовах війни : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 15 квітня 2026 року. Львів: ЛДУБЖД, 2026. 395 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

- Василь ЛОЇК** кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Ярослав ІЛЬЧИШИН** кандидат педагогічних наук, начальник науково-дослідного центру, ЛДУБЖД
- Роман ЯКОВЧУК** доктор технічних наук, доцент, начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Ольга МЕНЬШИКОВА** кандидат фізико-математичних наук, доцент, заступник начальника з навчально-наукової роботи навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Андрій ГАВРИСЬ** кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Олександр СИНЕЛЬНИКОВ** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Роман ВЕСЕЛІВСЬКИЙ** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Павло БОСАК** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Андрій ТАРНАВСЬКИЙ** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Ольга БАБАДЖАНОВА** кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
- Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ** старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Михайло ШИЧКІН	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександр ЛЮБОВЕЦЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександра ПЕКАРСЬКА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Сергій СЕМЕНЮК	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Микола МАЛИХІН	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Вікторія ФІЛІПОВА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

У збірнику тез II Міжнародної науково-практичної конференції «Цивільний захист в умовах війни» висвітлено досвід сучасних тенденцій і викликів в організації цивільного захисту в умовах війни, а також формування основних напрямків вдосконалення та розвитку системи цивільного захисту.

Для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти, працівників наукових, виробничих установ, підрозділів ДСНС України, представників державних та місцевих органів влади, громадських і професійних організацій та здобувачів вищої освіти.

Автори тез доповідей несуть особисту відповідальність за зміст представлених публікацій, достовірність результатів і дотримання вимог академічної доброчесності. Редколегія не несе відповідальності за порушення правил правопису в друкованих авторських матеріалах.

The proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference "CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR" highlight current trends and challenges in the organisation of civil protection during wartime, as well as the development of key directions for improving and developing the civil protection system.

For academic, academic-teaching and teaching staff of educational institutions, employees of research and industrial organisations, units of the State Emergency Service of Ukraine, representatives of state and local authorities, public and professional organisations, and students of higher education.

The authors of the abstracts bear personal responsibility for the content of the submitted publications, the accuracy of the results and compliance with the requirements of academic integrity. The editorial board is not responsible for spelling errors in the authors' printed materials.

3. Про затвердження Порядку надання та визначення розміру грошової допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій та розміру грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією російської федерації : постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2013 № 947 (в ред. від 02.09.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/947-2013-п>

УДК 502.58:351.862

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ ДІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У РАЗІ ПОВЕНЕЙ

*Олександра ПЕКАРСЬКА, Андрій ГАВРИСЬ к.т.н., доцент, Марта МАЛІНОВСЬКА
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Вибір Дрогобицького району як об'єкта для ґрунтового екологічного та гідрологічного дослідження пояснюється його географічним положенням та значним техногенним впливом, що формувалося протягом століть. Район охоплює площу 808 км² і розташований у межах Передкарпаття, на межі Східноєвропейської платформи та Карпатської гірської системи [5]. Проте головною причиною прискіпливої уваги є те, що на цій території видобували нафту, газ та сіль понад 650 років [4]. В умовах сучасних кліматичних змін, коли частота екстремальних погодних явищ стрімко зростає, цей регіон перетворився на зону критичного ризику [5], де природні стихії та наслідки антропогенної діяльності поєднуються та взаємно підсилюються, загрожуючи безпеці не лише Львівщини, а й усього транскордонного басейну річки Дністер.

Природна небезпека території району визначається насамперед її гідрологічним режимом. Дрогобицький район характеризується густою річковою мережею (річки Стрий, Тисмениця, Бистриця), а бар'єрний ефект Карпат сприяє випадінню значної кількості опадів. Історичний аналіз свідчить, що з середини ХХ століття кількість паводків експоненціально зростає. Яскравим прикладом сучасної загрози стала повінь у Східниці в червні 2023 року, коли річка вийшла з берегів, зруйнувавши десять мостів та ізолювавши низку населених пунктів [1,6]. Причиною цього є те, що природні ландшафти Передкарпаття через вирубування лісів та забудову втратили свої буферні властивості і більше не здатні стримувати поверхневий стік.

Специфіка місцевих загроз полягає в тому, що у Дрогобицькому районі зосереджена велика кількість небезпечних об'єктів: нафтопереробний комплекс АТ «НПК Галичина», свердловини «Бориславнафтогазу», хвостосховища Стебницького ДГХП «Полімінерал» із мільйонами тонн токсичних розсолів, а також перевантажене Броницьке сміттєзвалище [4]. Усі ці об'єкти просторово тяжіють до водних артерій (розташовані на відстані 25–100 м від русел).

Для точної ідентифікації та просторової оцінки цих загроз було застосовано метод геоінформаційного моделювання у програмному середовищі ArcGIS. Створена цифрова модель рельєфу з накладеною гідрологічною сіткою наочно продемонструвала критичну закономірність: русла основних річок пролягають безпосередньо через промислові кластери з найвищою щільністю екологічно небезпечних об'єктів (рис. 1). Це означає, що у випадку екстремального паводка водний стік неминуче розміє обвалування шламонакопичувачів, перетворившись на швидкісний транспортний агент для поширення важких металів, нафтопродуктів та патогенних організмів.

Особливої гостроти та складності ця проблема набуває в умовах поточного воєнного стану. Обмеженість технічних і фінансових ресурсів підрозділів ДСНС для оперативного реагування, а також постійний ризик цілеспрямованих ворожих ударів по критичній

інфраструктурі унеможливають ефективне застосування застарілої реактивної моделі ліквідації наслідків. Затоплення забруднених промислових територій під час війни загрожує подвійним ударом по життєзабезпеченню: окрім руйнування інфраструктури, громади можуть одночасно втратити доступ до безпечних джерел питного водопостачання.

Рисунок 1 – Техногенні небезпеки Дрогобицької міської громади

Вирішення цієї ситуації потребує переходу до активного управління ризиками на основі європейської Директиви 2007/60/ЄС [2], що передбачає комплексні заходи інженерного та екологічного захисту. Пріоритетним кроком має стати концепція абсолютної ізоляції небезпечних об'єктів: будівництво та зміцнення захисних дамб і підпірних стінок навколо шламонакопичувачів та хвостосховищ, а також технічна рекультивация сміттєзвалищ із використанням водонепроникних геомембран для зупинки генерації токсичного фільтрату.

В межах міської забудови необхідно відмовитися від застарілих бетонних колекторів на користь «зеленої інфраструктури» – дощових садків та вегетаційних дренажних каналів, які здатні поглинати стік безпосередньо у місці його виникнення [5]. Важливими є також регуляторні заходи: створення буферних зон уздовж річок, де заборонено будь-яке будівництво, розчищення русел та відновлення лісових масивів у передгір'ї для природного гальмування потоків [3]. Реалізація цих рішень дозволить не лише захистити інфраструктуру та уникнути колосальних економічних збитків, а й гарантувати санітарно-епідеміологічну безпеку населення, перетворивши вразливу територію на стійку екосистему.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гаврись А. П., Ковальчук В. М., Пекарська О. О., Лаврівський М. З. Ранжування територіальних громад Львівської області в залежності від частоти виникнення затоплень // Надзвичайні ситуації: попередження та ліквідація : зб. наук. пр. Черкас. ін-ту пожеж. безп. ім. Героїв Чорнобиля Нац. ун-ту цивільного захисту України. Черкаси, 2025. № 9 (1). С. 34–47.
2. Директива № 2007/60/ЄС Європейського парламенту і Ради ЄС від 23 жовт. 2007 р. щодо оцінки та управління ризиками, пов'язаними з повеннями.
3. Про затвердження меж районів річкових басейнів, суббасейнів та водогосподарських ділянок : наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 03.03.2017 р. № 103.
4. Прус Б. Оцінка впливу діяльності Бориславського родовища нафти на стан навколишнього середовища та розробка заходів щодо зниження рівня загазованості атмосферного повітря : кваліфікаційна робота. Дубляни, 2025. 81 с.

5. Терлецька О. Геоекологічний стан Дрогобицької урбосистеми : дис. ... канд. геогр. наук. Луцьк, 2019. 192 с.

6. Hulida, E., Pasnak, I., Koval, O., & Tryhuba, A. (2019). Determination of the Critical Time of Fire in the Building and Ensure Successful Evacuation of People. *Periodica polytechnica-civil engineering*, 63(1), 308–316. <https://doi.org/10.3311/PPci.12760>.

УДК 364.46:355.58(477)

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ У ЦИВІЛЬНОМУ ЗАХИСТІ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Ірина ПЕРЕМИБІДА

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

В Україні під час повномасштабного вторгнення волонтерський рух став одним із ключових елементів системи цивільного захисту населення. Про це свідчить тенденція постійного зростання кількості офіційно зареєстрованих волонтерських організацій.

За даними, наведеними у дослідженні “Громадянське суспільство в умовах війни 2022-2025”, станом на 2025 рік в Україні діяли 107 тисяч громадських організацій, 33 тисячі благодійних організацій та понад 11 тисяч офіційно зареєстрованих волонтерів. Тільки наприкінці 2024 року офіційно зареєстрованих волонтерів було 10 454, що у 1,5 раза більше, ніж попереднього року [1].

Різне зростання ролі волонтерського руху зумовлене масовими гуманітарними потребами населення, евакуацією цивільних з районів бойових дій, підтримкою та допомогою Силам оборони, ліквідацією наслідків обстрілів та допомогою внутрішньо переміщеним особам.

Волонтерський рух є важливою складовою цивільного захисту населення в умовах війни, оскільки він підвищує ефективність реагування на надзвичайні ситуації, сприяє збереженню життя та здоров'я цивільного населення, зміцнює стійкість суспільства в умовах воєнних загроз.

Але попри важливість функціонування такого руху, на жаль, волонтерський рух стикається з проблемними питаннями за багатьма напрямками своєї діяльності.

У першу чергу, через тривалий період війни, постійний стрес, роботу з пораненими, ненормований робочий день, відчуття відповідальності за врятовані життя волонтери відчувають емоційне вигорання, що суттєво впливає на ефективність роботи волонтерського руху.

Недосконале правове регулювання волонтерської діяльності, що проявляється у складності оформлення гуманітарної допомоги, наявності бюрократичних процедур, питаннях оподаткування та оформлення документації, також негативно відбивається на волонтерській діяльності.

Також існує проблема неефективного використання ресурсів через недостатню координацію між волонтерами. Це проявляється у дублюванні допомоги, відсутності єдиної бази потреб та різних стандартах роботи. Трапляються ситуації, коли потреби підрозділів, якими опікуються більш відомі та медійні особистості, швидше закриваються, ніж потреби підрозділів, які не мають такого розголосу в суспільстві.

У результаті виникає ситуація, коли підрозділи здійснюють заходи з оборони нашої держави та цивільного захисту населення однаково, але одні краще забезпечені, а інші – ні.

Через новини стосовно незаконного збагачення окремих волонтерів шляхом нецільового використання коштів та наявність шахрайських зборів рівень довіри суспільства поступово знижується. Відповідно, однією з найгостріших проблем на сьогодні є недостатнє

ПРОБЛЕМАТИКА ІНТЕГРАЦІЇ ПРОГРАМ ГУМАНІТАРНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У НАЦІОНАЛЬНУ СИСТЕМУ НАВЧАННЯ З ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ Олександра ПЕКАРСЬКА, Павло БОСАК, Світлана БРОЇЛО	115
ПРОБЛЕМИ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД НС ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Вадим ТКАЧЕНКО, Андрій БОЧКОВСЬКИЙ	117
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ ДІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У РАЗІ ПОВЕНЕЙ Олександра ПЕКАРСЬКА, Андрій ГАВРИСЬ, Марта МАЛІНОВСЬКА.....	119
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ У ЦИВІЛЬНОМУ ЗАХИСТІ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Ірина ПЕРЕМИБІДА	121
ПРОБЛЕМАТИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАХИСНИХ СПОРУД ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ: ІНФОРМАЦІЙНА ІЗОЛЯЦІЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ Мілана НЕТЕПЧУК, Олександра ПЕКАРСЬКА, Павло БОСАК	122
ПРОВЕДЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО СКРИНІНГУ У ПРОЦЕСІ ДОБОРУ КАНДИДАТІВ ДО СЛУЖБИ В ДСНС ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ Леся ІВАНОВА, Олександр ОРЛОВ.....	124
ПРО МОЖЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ РОБОТИ АЕРОПОРТІВ І НАПРЯМКИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ Андрій ТАРНАВСЬКИЙ, Микола МАЛИХІН, Сергій ДУДКО	126
РОЗРОБКА ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЛЯ УСТАНОВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ НА ОСНОВІ РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ Анатолій ЛІСОВ, Наталя САПОЖНІКОВА	128
РОЗРОБКА СТЕНДУ ВИПРОБУВАНЬ ВОГНЕГАСНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ГАСІННЯ МОДЕЛЬНИХ ПОЖЕЖ НЕЙТРАЛЬНИМИ ГАЗАМИ Костянтин ОСТАПОВ, Денис БОНДАР	130
РОЛЬ КЕРІВНИКА ПІДРОЗДІЛУ У ЗБЕРЕЖЕННІ ПСИХОЛОГІЧНОГО РЕСУРСУ КОЛЕКТИВУ Олександр СИНЕЛЬНІКОВ, Оксана ТКАЧИК.....	132
РОЛЬ КОМП'ЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ГІДРОТЕХНІЧНИХ СПОРУД ТА ПРОГНОЗУВАННІ ЗОН ЗАТОПЛЕННЯ Вікторія ФІЛІПОВА, Андрій ГАВРИСЬ, Юрій КОПИСТИНСЬКИЙ	134

НАШІ ПАРТНЕРИ

ГУ ДСНС УКРАЇНИ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

